

GRÅGÅSEN

2/ 2026/ Årgang 27

Seniorudvalget DOF København

www.kbh dof.dk

Forsidebillede: Finn Carlsen, rørdrum.

Rørdrummen er en standfugl i det omfang vinterklimaet tillader det. Fryser levestederne til flygter den sydpå.

SENIORUDVALGET

Lene Rørdam	20232737	lene.roerdam@gmail.com
Flemming Kragh Hansen	40200345	flemming.kragh.hansen@gmail.com
Joan Klausen	51928836	joanklausen18@gmail.com
Grethe Wenzell	51229985	grethewenzell@webspeed.dk
Bjarne Andersen	40552314	bispe32@youmail.dk
Lis Geertz-Hansen	30132179	lis@geertz.dk
Jan Chr. Mollerup	39658767/40508487	f.mollerup@mail.dk
Arne Borg	40551160	valde@toftebo.dk

Seniorudvalget arrangerer årligt ca. 20 fugleture og 6 foredrag, fortrinsvis for DOFs ældre medlemmer. På vores ture har fuglene højeste prioritet. Vi lægger også vægt på et godt socialt samvær og nyder i øvrigt årets gang i naturen.

Som medlem af DOF kan du tilmelde dig Grågæssenes mailliste ved at sende en mail til Bjarne Andersen med oplysninger om navn, adresse, tlf.nr. og mailadresse.

Ligeledes kan du henvende dig til Bjarne, hvis du har adresseændringer eller hvis du ikke mere ønsker at stå på maillisten.

Bjarnes mailadresse: seniorudvalget@outlook.com

Indhold:

Gåsefjeren	4
Hvordan kom fasanen	5
Kurmageri i Øresund	7
Vinterfodring	9
Silkehale-poesi	10
Aftenfalke	12
Dame med en stor appetit	14
Svinebønderne bedrager	15
Søborg	19
Turen, der ikke blev	20
Lolland	21
Pulken	27
Afviklede foredrag	29
Kommende ture	31
Afbestilling	33

Durhøg

Foto: Torkild Kristensen

Fasan

Foto: Finn Carlsen

Rørdrum

Foto: Finn Carlsen

GÅSEFJEREN

Af Helle Johannesson

Min største naturoplevelse er at have strøget en 12 meter lang gråhval over næsen, den er i øvrigt blød som fløj. Den var bare nysgerrig, sagde fiskeren, for det skete jævnligt, at den kom og kiggede på gæsterne i hans lille robåd.

Når nu Grågåsen specifikt spørger om min fugleinteresse, må jeg nok hellere starte med at fortælle, at jeg var 4 år, da rødkælken (som den hed dengang) kom og satte sig på greben, som min far lige havde brugt til at grave kartofler op. Den sad blot 1 meter fra mig og selvom jeg ikke selv husker det, snakkede jeg efter sigende hele aftenen om en køn og nysgerrig lille ny ven.

Vi boede tæt på en mose, og jeg havde mest interesseret mig for tudser, frøer og salamandre, men lige pludselig var interesseområdet blevet udvidet til også at omfatte bl.a. viber og ternere. Men hvorfor starter jeg med historien om gråhvalen, i stedet for at fortælle om mine fugleobservationer? Jo, jeg har været heldig at kunne rejse 6-12 uger ad gangen, næsten altid sammen med mine voksne børn, altid med rygsæk og overnatning på backpackers. Hver rejse har haft et specifikt mål, som fx gråhvalen, men ofte en bestemt fugl

Alt på turen blev undersøgt hjemmefra, det kunne tage op til 3 måneder at planlægge ruten og oplevelserne. I Indien så jeg den lille brednæbbet frømund, i Australien latterfuglen, på Galapagos den altid tørstige spottefugl, i Kenya de store flamingoflokke, i USA den hvide pelikan. Jeg kan sidde timevis på samme sted og kigge på de samme fugle, og samtidig bare nyde lydene og livet omkring mig.

Fordi jeg har rejst med rygsæk og ofte har måtte efterlade bagagen, har jeg ikke medbragt noget af værdi, fx fotoudstyr, og derfor er det meget begrænset med billeder.

Jeg er elendig til artsbestemmelse, men har haft stor glæde ved at observere danske fugles adfærd bl.a. sodfarvet terne på Langli, natravn på Saltholm, sort sol ved Tønder, hvid stork på Hotel Dagmar i Ribe. Og ikke mindst dem der kommer til foderpladsen i min have, hvor nogle individer har en adfærd, som skiller sig ud fra artsfællerne.

Jeg nyder virkelig turene med Grågåssene, gode ”skoper”, ingen stress og mange fuglearter observeret hver gang. Jeg benytter hermed lejligheden til at takke arrangørerne for det fantastiske forarbejde, de altid gør.

Hvordan fasanen kom til Danmark

Af Lis Geertz-Hansen

På latin hedder fasanen phasianus colchicus. Colchis er et landområde ved østkysten af Sortehavet, i dag Georgien. Det er i dette område fasanen har sin oprindelse.

Fasanen blev allerede indført som volierefugl i Danmark i 1560'erne. Målet var at få den til at leve frit i naturen, så kongerne kunne få fuglen som jagttrofæ på grund af dens smukke fjerdragt. Alle udsætningsforsøg mislykkedes i første omgang.

I 1723 blev Fasangården bygget i Frederiksberg Have hørende til Frederiksberg Slot, Fasanvej fik sit navn, men her på Frederiksberg var der stadig kun fasaner i fangenskab.

I begyndelsen af 1800-tallet prøvede man udsætningsforsøg på Tåsinge, i Jægerspris og i Odsherred. Også disse udsætninger mislykkedes.

Fasan han

Foto: Finn Carlsen

I 1507 var den senere konge Christian den 2. til bal i Bergen. Her traf han hollænderne Mor Sigbrit og datteren Dyveke. Dyveke blev hans elskerinde, og han tog både mor og datter med til Danmark.

Den begivenhed førte til, at der i de næste par hundrede år indvandrede et stort antal hollændere til Amager. Der skulle bruges meget træ til bygning af gårde og huse til Amagerbønderne og de hollandske indvandrere samlede brændsel til opvarmning. Svenskekrigene 1657 – 1660 tog også sin store part af det forhåndenværende træ. Således var Amager i begyndelsen af 1800-tallet løbet tør for træ.

Geheimeråd Jonas Collin, senere H.C. Andersens velgører, overtalte i 1818 St. Magleby-bønderne til at plante en skov på deres græsningsarealer på Amagers sydspids. I løbet af de næste 12 år blev der plantet 800.000 træer, fortrinsvis eg. Den nye skov fik navnet Kongelunden. I 1845 købte

Christian den 8. skoven, fordi man havde igangsat et fasanopdræt, som han var interesseret i, og som var det eneste af sin art i Europa.

Her lykkedes det fasanerne at etablere sig i den fri natur, de formerede sig og kongerne kunne gå på fasanjagt med deres royale gæster. Disse kongejagter fortsatte helt frem til 1919, og frem til 1921 var Kongelunden lukket for offentligheden.

Fasan, hun

Foto: Finn Carlsen

På det tidspunkt var fasanen efterhånden udbredt over hele landet, og ikke længere nogen sjældenhed i Danmark.

Fasan han

Foto: Tage Stampe

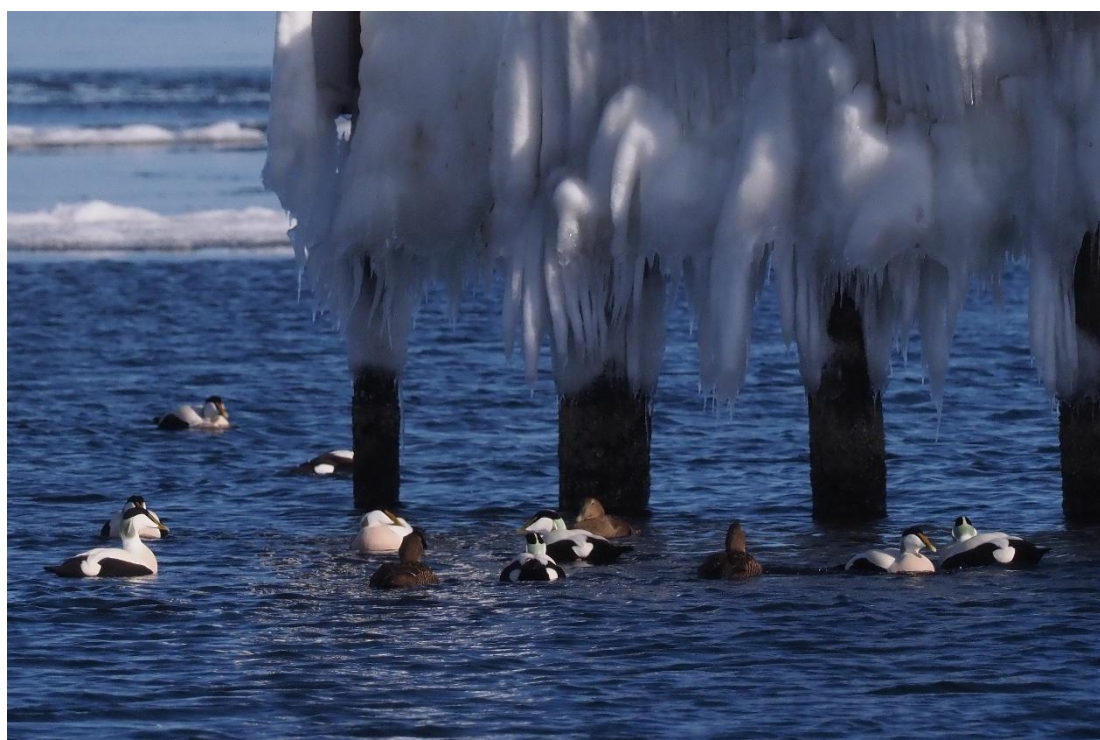
Kurmageri i frost og blæst på Øresund

Tekst og fotos: Torkild Kristensen

Den stærke østenvind på Øresund har i nogen tid fået selv beherskede frostgrader til at føles som bidende, arktisk kulde.

Blæsten får mange fugle til at søge læ bag molerne i havnene langs Øresund, hvor der er bedre forhold til at dykke efter skaldyr og småfisk. Ud over skarver og måger ses også ænder, skalleslugere og lappedykkere.

En februar dag slår en flok ederfugle sig ned ved Skovshoved.

Denne store, kraftige andefugl yngler mange steder i indre danske farvande og fjorde. Dertil kommer, at en stor del af bestandene fra Østersøområdet og Sydnorge også overvintrer her i landet.

Hannen i pragtdragt er umiskendelig med ferskenfarvet bryst og grønligt, sort og hvid hoved, mens hunnen er klædt i diskret brunt.

Ederfuglens hovedernæring er muslinger, snegle og

krebsdyr, som den samler op mellem sten på havbunden. Den er udstyret med et stort næb og kraftige kæber, så det er ikke noget problem at knuse skallerne.

På trods af kulden demonstrerer ederfuglene ved Skovshoved, at foråret nærmer sig.

Nogle af hannerne har travlt med at kurtisere hunnerne. Det foregår ved, at han fremviser sit flotte bryst, kaster hovedet tilbage og

udstøder et karakteristisk kald, en blød, dybt kurrende lyd, som kan høres vidt omkring.

Det hænder, at en anden han også udviser interesse for samme hun. Så må rivalen gennes væk, men det klares som regel med en kort, vandplaskende forfølgelsesjagt - uden at nogen lider overlast.

Oplevelser ved vinterfodring af fugle.

Af Iben Nielsen og Kjeld Olsen

Vi har tidligere fodret fugle om vinteren, men stoppede for nogle år siden efter et ubehageligt besøg af rotter. Vi har tre store gamle æbletræer i vores have, og som regel er der nok af nedfalden frugt fra disse til fodring af vores solsorte. Da vi fik sne, blev frugten skjult under sneen, og det blev svært for solsortene at finde mad. Vi ryddede derfor nogle områder i sneen, hvor vi lagde fint valsede havregryn og hampefrø. De blev lagt ud i hver side af haven med ca. 25 m afstand. Det ene sted dominerede en gammel solsort han, der bestemte, hvem der kunne få lov at spise.

Sjagger

Foto: Tage Stampe

Det andet sted var det en sjagger, der regerede og holdt solsortene væk. Det varede ikke længe, før ringduerne fandt frem til maden. Husskaderne kom også, men holdt sig på afstand af ringduerne. Solsort og rødhals spiste tæt på duerne. Vi forsøgte også at grave ned til de nedfaldne æbler. Vi havde plukket mange æbler om efteråret, da der var stor høst især af Belle de Boskoop. Vi skar nogle æbler i kvarte og smed dem ud på sneen med god afstand mellem æblerne. Det blev en stor succes. Solsortene spiste æbler og vogtede over, at der ikke kom andre fugle til deres æbler. På en eller anden måde havde kvarterets solsorte fundet ud af, at der var mad hos os. Gruppen af solsorte voksede og nåede et maksimum på 25 fugle i haven på en gang. Vi havde travl med at få ordnet æbler og foder til denne mængde.

Da vi var på Grågåsetur på Lolland, kunne vi selvfølgelig ikke fodre, og sneen var næsten smelte i vores have, da vi var hjemme igen. Vi forsøgte igen med kvarte æbler, men det tiltrak ikke mange solsorte. Pludselig en dag så vi en gruppe fugle sidde og spise æbler. Det var silkehaler, der godt kunne enes om at spise af det samme æble. Vi havde 6 silkehaler der spiste sammen i fred. Indimellem spiste de af røde bær, der var faldet ned fra et træ. Silkehalerne kom igen i et par dage, og vi kunne nyde synet af de flotte fugle fra stuevinduet.

Silkehale-poesi

Af Grethe Wenzell

Foto: Jørgen Bjerring

Sagt om silkehalen:

Den er silkeagtigt klædt på. Der findes ikke sartere stof end dens bløde glinsende dun, ikke finere farvenuancer end dens dragt/ *Ole Vinding*

Foto: Jørgen Bjerring

Festklædte er de i rødgrå og silkebløde kropsfjer, hvide og røde distinktioner på vingerne, gult og sort og sommetider rødt med på halen og så denne mærkelige hovedtop, som en fjerbusk i chakoen! Ingen pralende papegøjefarver, ingen grelle penselstrøg, men den yndefuldeste overgang fra sort til gråt, gråt til rødgråt og brunt og så de hvide og røde og gule rammer udenom/R.C. Mortensen

Foto: Jørgen Bjerring

Alle vintersolens stærke solnedgangsfarver, horisontbuens pragtskær flammer fra dens halevifte: harpiksgult over ildrødt- og på vingefjerene går den samme skala igen, indtil et smalt hvidt bælte snehvidt flyder som måneflod over de rosa fjer/ *Svend Fleuron*

De lyder som hundrede bittesmå fløjtekedler fra rønnens krone/ *Torben Nielsen*

Et strejf af fest i vinterens stilhed/ *ukendt*

Det er da ikke så svært, at vi begejstres, når vi ses en flok silkehaler. De var i min have i ganske kort tid, men fandt intet spiseværdigt, og var så væk igen – og så er det, at man ønsker sig, at haven var fyldt med bærbuske.

Jeg så dem faktisk 3 gange i vinterhalvåret. En stor flok havde belejret et æbletræ med vilde æbler på en offentlig grund. Der blev hele tiden fløjet til og fra.

3. gang var i et højt træ uden frugter. Igen en stor flok, men det var overskyet, så jeg kunne ikke se deres flotte fjerdragt, Jeg kunne genkende dem på lyden og deres markante silhuetter.

Jeg går ud fra, at de snart overvejer at drage mod nord (Skandinavien og Sibirien), hvor de yngler.

Aftenfalke

Af Flemming Kragh Hansen

Over de sidste 20-30 år har jeg været heldig at se aftenfalke i Danmark, de første par gange i Skagen i maj/juni måned, senere for 8 år siden i slutningen af maj på Bornholm i Ølene, hvor jeg og et par venner så et par stykker jage insekter sammen med lærkefalke.

Amurfalk hun

Foto: Brian Janvit

Når man skal kikke på fugle i Sydafrika fra en kørende bil, skal man være hurtig, og hele tiden være opmærksom på, om der er en bil bagved. Der køres 120 km/t på tosporede landeveje, 120 km/t er fartgrænsen, som dog heller ikke dernede overholdes af alle.

Vi opdagede den gang falkene, ved at der begyndte at være mindre falke meget hyppigt på elledninger/telefonledninger langs vejen, somme tider med ned til 25 m mellem fuglene.

Vi fandt et sted at standse, og konstaterede med kikkert i hånd, at det var amurfalke, både hanner, hunner og ungfugle.

Vores europæiske aftenfalke yngler fra Tjekkiet og Ungarn østpå til det vestlige Sibirien, og længere øst på tager amurfalken over. Den yngler i det sydøstlige Sibirien og nordlige Kina. Begge arter er, for rovfugle at være, usædvanligt sociale, og amurfalken færdes også på trækket i flokke på hundreder/tusinder. De overnatter i flokke i høje træer.

De er langdistancetrækkere, der passerer Himalaya, og krydser ind over Indien, inden de styrer ud over det Indiske Ocean i retning mod Somalia, hvor de over land flyver sydpå til Sydafrika. Det er 3 dage over havet uden fødeindtag, vand eller hvile.

De tanker op med insekter om efteråret i Nagaland i det nordøstlige Indien, op mod grænsen til Myanmar. Man vurderer, at der op mod 1 million amurfalke i området, og indtil 2012 var der en omfattende fangst af amurfalke i den sidste del af perioden, hvor falkene var i området. Nu var de

Med Grågæssene så vi et par unge aftenfalke fra Kraptårnet i Vejlerne i midten af september 2022, da vi med udgangspunkt i Fjerritslev besøgte det nordvestlige Jylland.

Jeg mener ikke jeg at have set aftenfalk i det sydlige Afrika, hvor den overvintrer syd for Sahara, og nord for Sydafrika.

Dens mindst lige så farvestrålende fætter, amurfalken, overvintrer sydligere, og jeg har for en 5-8 år siden set et par hundrede i græslandsområder sydvest for Kruger National Park, i den delstat der hedder Free State.

Amurfalk han

Foto: Brian Janvit

blevet fede og velsmagende. Da denne fangst med store net blev kendt i en bredere kreds, blev det stoppet af aktivister, og området er nu kendt for falkefestivaler, og naturturisme giver en god indtjening for lokalbefolkningen.

Lesotho

Foto:
Flemming Kragh
Hansen

På min tur til Sydafrika som rejseleder for Viktors Farmor i januar/februar i år havde jeg fornøjelse af 3-4 feltornitologer, der var taget med på turen, med kikkerter og lyst til også at kikke på fugle i ledige stunder.

Programmet for min tur adskiller sig meget fra et DOF Travels program!

Så da vi passerede Drakensberg i Free State på vej mod Lesotho, var der jo grund til at kikke ekstra efter falke, og ganske heldigt, der var igen amurfalke i græslandsområderne.

Vi kørte i en stor bus, og jeg fik chaufføren til at køre 60, og til at stoppe kortvarigt, så alle kunne få et kig på falkene, der sad på ledningerne. Det blev så godt det kunne blive, og fotografierne var ikke så tilfredse.

Vi kørte via Lesothos hovedstad Maseru ind i landet, der helt er omgivet af Sydafrika, og som udover at være bjergrigt ligger højt. Laveste punkt i landet er 1400 moh. Vi boede på en Lodge, Malealea, langt oppe i en dal/på en højslette, i 1800 moh., og på en eftermiddags vandretur i græslandsområdet så vi igen amurfalke, nu uden busvinduesglas imellem os. Og nu i luften, på jagt efter insekter. Der var vel 20 amurfalke i området, så vi fik gode oplevelser og gode billeder, de 2 falkebilleder er taget Brian Janvit, der venligt har givet tilladelse til brugen her.

Amurfalken ligner meget vores europæiske aftenfalk. Den er truffet i Europa en del gange, herunder på Færøerne, men ikke i Danmark - endnu.

Se Klaus Malling Olsens 5 år gamle indlæg:

<https://www.facebook.com/birdlifedkung/posts/ville-du-v%C3%A6re-klar-til-landets-f%C3%B8rste-amurfalk-ellers-l%C3%A6s-med-her-og-bliv-klar-/1740091339526074/>

Dame med en STOR appetit

Tekst og foto: Torkild Kristensen

Duehøgeparret, som sidste år fik tre unger på vingerne, har allerede i nogen tid været i gang med forberedelserne til yngletiden.

Redeterritoriets vogter, hunnen, sidder meget af tiden i nærheden af redetræet og tilkendegiver med sin kraftige røst, at her skal andre rovfugle ikke prøve på at mænge sig.

Hendes mager, den noget mindre han, ser man ikke så meget til, selv om han i perioder i dagens løb opholder sig i nærheden, som regel dog ude i territoriets periferi. Hans vigtigste opgave er at jage, da han fra nu af skal forsørge hunnen, også under hendes kommende rugetperiode, og, når den tid kommer, ligeledes ungerne, indtil de bliver store. Et par gange om dagen flyver han op for at udbedre genbrugsreden med små grene og kviste.

Her i formiddag kommer han hjem med bytte, som han afleverer til hunnen i en grenkløft højt oppe i en bøg. Det ser ud til at være en fugl, men arten lader sig ikke bestemme, da hannen selv har ædt hovedet og plukket fjerene af byttet på det sted i skoven, hvor han fangede det. Måske en velnæret ringdue?

Der går ikke mange sekunder, før hannen flyver bort og hunnen går i gang med måltidet.

Noget senere æder hun stadig, da hannen kommer tilbage for at få sin belønning for den leverede "Diner Transportable". Det er en parring med hunnen, og den begynder normalt med en perfekt landing på hunnens ryg, men i stedet for at bøje sig forover, retter hunnen sig op, så hannens landing mislykkes. Han tumler videre og forsvinder, mens hunnen skælder ud. Hun ønsker simpelthen ikke at blive forstyrret under måltidet, som fortsætter længe - meget længe - endnu. Damen begyndte at æde kl. 11:05 og fortsætter uden ophold til kl. 12:15, altså i en time og 10 minutter! Derefter tager hun plads i toppen af en høj lærk, hvor hun både kan slå mave, sole sig og fortsætte sin vagttjeneste.

Svinebønderne bedrager danskerne – nu må det stoppe

Jørgen Terp Laursen

Jørgen Terp Laursen er en meget aktiv ornitolog og Zoolog. Han er meget ofte på Facebook med sine skarpe iagttagelser. Jørgen Terp har på min opfordring sendt denne artikel til Grågåsen.

Artiklen, der handler om manglende dyrevelfærd, er skrevet før valget – mon det vil ændre noget? Vi ønsker ikke at dyr lider, men er vi parate til at støtte de gode hensigter, når det involverer vores pengepung?

Mange økologiske landmænd har måttet give op, fordi vi ikke vil betale det deres produkter koster.

Hvis nogen ikke kan se linjen fra grisevelfærd til fuglene, som dette blad hovedsagelig drejer sig om, så tænk på hvad der sker og er sket med naturen og dyrelivet (fuglene) bl.a. pga. vores adfærd.

Grethe Wenzell

Ført bag lyset.

Folketingsmedlem for Venstre og Europaminister Marie Bjerre afviser, at der er problemer med svineproduktionen i Danmark, Det gør Marie Bjerre ved ikke at forholde sig til fakta, men derimod fortælle befolkningen en lang række usandheder og fortielser om den skandaløse svineproduktion i Danmark. Det med andet skal her kommenteres.

Bjerre giver svinebønderne disse trøstende ord med på vejen efter netop overstået TV-udsendelse, ”Hvem passer på grisene?”, der med al tydelighed viste, hvordan svinefabrikkerne ufølsomt behandler svinene i de konventionelle landbrug. Marie Bjerre skriver; ”Tak for jeres arbejde. I leverer mad til Danmark og Europa, I tager ansvar for klima og for dyrevelfærd, og I åbner jeres stalde for myndigheder og dyrlæger – igen og igen. Det fortjener respekt, ikke indbrud. Jeg er stolt af den indsats, vores landmænd leverer hver eneste dag”. Det er hykleri af værste skuffe. Vi er her vidne til en person, der fordrejer eller fortier eller slet ikke forstår, hvad der sker i det danske landbrug, som ingen kan acceptere. Bjerre må lukke øjne og ører for, hvad der foregår i de danske svinestalde.

- A. Hvorfor fortæller du ikke, at der årligt fjernes næsten 10 millioner døde svin fra de danske svinestalde?
- B. Hvorfor fortæller du ikke, at titusindvis af svin lever et liv i voldsom smerte, fordi de blandt andet har åbne sår, bylder, brok og får koldbrand i deres haler?
- C. Hvorfor fortæller du ikke, at svinene på grund af pladsmangel må gå oven på hinanden?
- D. Hvorfor fortæller du ikke, at tusindvis af svin dør på grund af dårligt indeklima, som medfører luftvejssygdomme?
- E. Hvorfor fortæller du ikke, at Etisk Råd i 2025 advarer landbruget om det høje antibiotikaforbrug, der kan true vores sundhed? Brug af antibiotika regnes for en af de største trusler mod folkesundheden i verden!

Det er dybt bekymrende, når selv vores Europaminister ikke vil se kendsgerningerne i øjnene, og objektivt ikke fortæller danskerne, hvad der reelt sker i svinestaldene. Bjerre burde tilegne sig større viden om svineproduktion, som kan ske ved et praktikophold på en svinefarm. Det kan forhåbentligt indebære selvansøgelse.

Hvad siger Fødevareministeren?

Når Europaministeren ikke kan se problemerne, så kan vi forhåbentligt forvente en anden holdning hos Fødevareminister Jacob Jensen (V), der endda er gårdejer. Fødevareministeren udtaler:

”Dyrevelfærd er for mig én af de vigtigste dagsordner som minister”. Det er bestemt ikke det, vi kan se i den skandaløse svineproduktion. Også her mangler vi forståelse og vilje til handling. Med den holdning og manglende initiativer, hos fødevareministeren er det op ad bakke.

Kun massive protester fra befolkningen, kan ændre politikernes syn på griseproduktionen. Det kan ske ved næste valg eller på anden måde.

Men lige nu ser det sort ud for grisene. Dansk landbrug er et korthus, som slet ikke hænger sammen, men som vi håber kolliderer, så vi kan få opbygget et bæredygtig økologisk landbrug.

Regningen skal betales. Landbruget har ofte brystet sig af, hvor meget de tilfører Danmark af valuta. Men de glemmer, at der også er en regning for produktionsomkostninger, der skal betales.

I en kronik i Information okt. 2023 kunne man læse: ”Det konventionelle landbrug kan ikke fortsætte. Hvis det skulle betale for de ødelæggelser, det afstedkommer, ville det gå fallit straks”.

På Gylle.dk kan man læse: ”Landbruget er en dårlig forretning”, og har en ”svindende betydning for nationaløkonomien (2,3% af BNP)”. Så pilen peger nedad for landbruget.

Gratis fra nettet

Det er stort set umuligt at finde svinebønder eller landbrugsorganisationer, der i stor målestok vil hjælpe økonomisk med fx genopretning af vandmiljøet eller følgerne af de gigantiske kvælstofudledninger og ødelæggelse af havmiljøet.

Hvad er din holdning til det, Marie Bjerre? Er landbruget villig til at betale for, hvad de har påført danskerne af udgifter? Det er ikke en regning som den danske befolkning skal betale alene – slet ikke.

Dybt forgældet. Hvorfor fortæller Marie Bjerre, at svineproduktionen er en god forretning for Danmark, når det ikke er tilfældet? I mere end 50 år har jeg fulgt det danske landbrug, men mangler endnu at se et regnskab, som danskerne kan forholde sig til. Det er ellers ret let at lave.

Indtægter minus udgifter, og så skulle der gerne stå sorte tal på bundlinjen. Men vi har kun hørt om røde tal.

Landbruget er dybt forgældet og lever af EU-støtte.

I perioden 2017-2021 modtog dansk landbrug 34,9 milliarder kroner i tilskud, langt størstedelen fra EU's landbrugsstøtte. (Kilde: Danmarks Statistik 2023). Hvert dansk heltidslandbrug fik et tilskud svarende til 53 procent af driftsresultatet (dvs. af overskuddet). Eller sagt: Hver gang et landbrug tjente 100 kr. fik de 53 kr. i EU-tilskud!!

Så det må være en god forretning at være landmand. Men nej! Trods det gigantiske EU-tilskud er det ikke nok til en bæredygtig svineproduktion, som nu finder sted under utilstedelige forhold, som vi er vidne til. Derfor må de store svinebrug lukke og omlægges.

Man må gnide sig i øjnene. Den samlede gæld for det danske jordbrug blev for 2022 opgjort til svimlende 285 milliarder kroner! Hvordan kan gælden betales tilbage? (Kilde: Danmarks Statistik, 25. oktober 2023).

Det er den økonomiske situation i dansk landbrug. Men det glemmer Marie Bjerre at fortælle danskerne. Mange fabrikker og forretninger må dreje nøglen om, når økonomien ikke hænger sammen. Men sådan er det ikke for landbruget. Hvorfor? (Kilde: Danmarks Statistik, 4. september 2023).

Mere kontrol.

Marie Bjerre taler om de mange kontrolbesøg i de danske svinestalde, og vil måske dermed fortælle danskerne, at svinebønderne ikke har noget at skjule.

Hvis nu Bjerre undlader at fordreje virkeligheden kunne hun passende svare oprigtigt på følgende spørgsmål: Hvorfor har svinebønderne i årtier undladt at give offentligheden adgang til svinestaldene og hvorfor flygter svinebønderne, når de konfronteres med TV eller journalister? Når nu svinebønderne er så stolte af deres bedrift, så er der vel ikke noget at skjule?

Men TV-udsendelsen viste noget helt andet. Vi var vidne til, at de største svinebaroner absolut ikke ønsker offentlighedens kendskab til det frygteligt liv, de giver svinene.

Man fristet til at tro, at der er lavet en intern aftale mellem svineproducenterne, dyrlæger og svinekontrollanterne vedrørende tilsyn med svinene. Eftersom det har fundet sted i årevis, har de også et medansvar. Det er i hvert fald påfaldende, at offentligheden aldrig har fået kendskab til resultaterne af kontrolbesøgene.

Hvorfor er det ikke sket?

Når svinebønderne i dag ikke håndterer produktionen, at svin dyreetisk og mishandling af svin bare fortsætter, og udelukkende fokuserer på økonomien, må man stramme op på lovgivningen. Flere uanmeldte kontrolbesøg er vejen frem. Som borger må vi også have adgang til resultaterne af kontrolbesøgene. Her kan vi vel få fuld opbågning fra Marie Bjerre?

”Landbruget tager ansvar for klima og for dyrevelfærd”, siger Marie Bjerre. Det er en løgn, stærkere kan det ikke siges. Hvordan kan man slippe med et sådan udsagn som Europaminister? Man forstår, at mange mennesker ikke har tillid til det politiske system.

Nu må det stoppe

I skjulte optagelser af samtaler mellem svinebønder, hører man ord som ”systematisk sult” og hvordan man kan svindle med tal og hvem man kan lokke til at købe brok-ramte svin. ”Det hele vidner om det, vi allerede ved: Et sygt system hvor levende væsener er reduceret til enheder og tal

og behandles derefter. Det danske svinelandbrug er en moralsk forbrydelse og alle, der har stemt på politikere der har skabt dette system, er medskyldige”. Kilde: Lisel.dk. Kan man ikke leve op til at give svinene et værdigt liv, burde man straks fjerne landbrugsstøtten.

Dansk landbrug er blevet forgyldt i årevis med EU-støtte i en størrelses som næppe nogen anden dansk virksomhed kan forstå, bl.a. landbrugsstøtten, der var 1900 kr./ha i 2024. Så har de dertil fået et utal af forskellige former for statsstøtte og tildeling af fondsmidler. Alligevel er dansk landbrug en dårlig forretning. Derfor må nuværende landbrugsform bringes til ophør.

Kapitalfonde er en trussel

Der skal være langt flere, men mindre landbrug, som skal være økologiske. Det kan ske ved at staten opkøber de store landbrug og forhindre udenlandske kapitalfonde i at købe danske landbrugsarealer.

Så har kapitalfondenes tilstedeværelse også medvirket til, at vi har fået flere meget store svinefabrikker, til stor skade for Danmark. Det må stoppes. Kapitalfondene trækker deres overskud ud at landet og lader danskerne stå tilbage med håret i postkassen og en kæmpe miljø-regning.

Fremtid og børnebørn.

Hvad er det jeg overlader til mine børnebørn og kommende generationer? Det er en forarmet natur og et usundt miljø fyldt med sprøjtemidler, som i dag findes overalt i samfundet.

Der er penicillin i modermælken og miljøgifte i det ufødte barn, som svækker barnets opvækst. Hvem af de store danske supermarkeder vil gå forrest i at boykotte danske ikke økologiske svineprodukter?

Hvorfor er politikerne så handlingslammede vel viden de alle kan se, vi har et gigantisk problem i den danske griseproduktion. I politiker er valgt til at varetage borgerne interesser og problemer.

Nu kan landbrugsministeren/Europaministeren så gå rundt med landbrugets venstre lobbyister nede i EU og fortælle usandheder om svineproduktionen i Danmark, og ikke forholde sig til sandheden.

Kun et sted kan man stoppe den uhyrlig mishandling af grise på de danske svinefabrikker og de enorme miljøproblemer, det har medført – folketinget i samarbejde med EU. Nu må rød og blå blok stå sammen, for vi har et fælles ansvar for kommende generationer.

Svinebøndernes bedrag må stoppes til fordel for sunde produkter og et godt miljø for dyr og mennesker.

Gratis fra nettet

Tur i egne biler til Søborg Sø og Stenholtsvang 21. januar 2026

Af Lis Geertz-Hansen

Turen var oprindeligt planlagt til Holløse, men på grund af is på vandet, blev turen ændret til at udgå fra den nyetablerede Søborg Sø syd for Gilleleje. Vi mødtes på den nyanlagte parkeringsplads på Toftevej, og kunne konstatere at Søborg Sø nu også var helt islagt.

22 grågæs trodsede den bidende kulde, og vi besluttede at gå mod nord, trods de ringe udsigter for meget fugleliv. Himlen var lys og nede ved søen så vi to rådyr og en ræv. Vi kunne nyde den flot nyanlagte grussti, og noterede os, at der var sat solide bænke op ved gode udsigtspunkter på vores vej.

Vi så en stor flok stillitser, nogle sjaggere, sumpmejse, stor flagspætte og bogfinke. På vej tilbage blev tårnfalken dagens eneste rovfugl. Men et smukt område, som vi glæder os til at gense med åbent vand og forår i luften.

Vi besluttede at drikke kaffen ved Stenholtsvang i læ af skoven. Efter kaffen gik vi ud til fugletårnet med kig til sydenden af Esrum Sø. Her var isdækket tiltaget voldsomt i løbet af et par dage, så der var kun lidt åbent vand. Men vi så stor skallesluger, hvinand og troldand. En enkelt deltager var heldig at få en isfugl i kikkerten.

Jeg noterede 22 arter på turen.

Isfugl

Foto: Kurt Sørensen

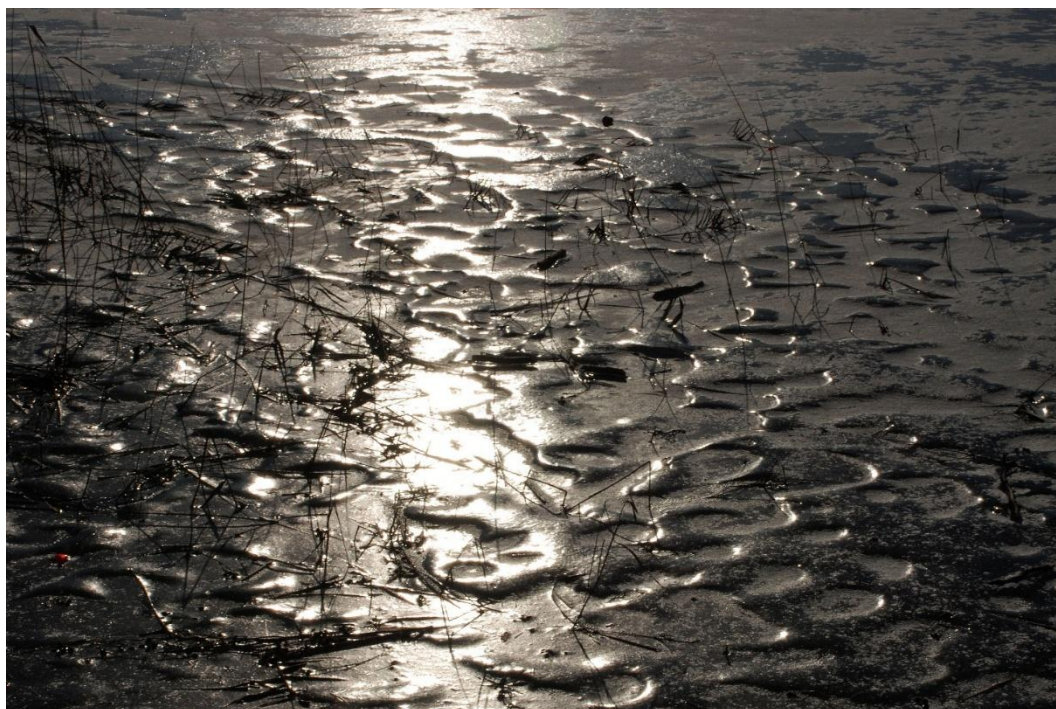
Turen, der ikke blev.....

Af Grethe Wenzell

Busturen d. 11. februar til Sydvestsjælland blev aflyst pga. vejret.

Aldrig før sket i Grågæssenes historie.

Vi havde haft 2 spejdere ude (Joan og Lene) og de kunne berette om isbelagt søer og manglede fugle.

Is overalt - smukt ser det ud

Foto: Tage Stampe

Fiskehejren ser våd ud – fryser den mon?

Foto: Isabelle Lagrange Bustrup

3-dages tur til Lolland, 23.- 25. februar

Af Arne Borg

De friske Grågæs mødtes ved Ballerup Rådhus i pæn tid før kl. 7. Efter mange dage med frost var det nu 2 grader varmt, og meget sjippet. Vi kørte før tiden, og var hurtigt ude af byen. Ved 31A samlede vi yderligere 3 Grågæs op, så vi nu var 25 deltagere og ledere. Da vi ikke var så mange på turen, kunne vi rigtig brede os. I hvert fald bag i bussen.

Vi måtte lige synge et par dejlige morgensange, for at få os helt vågne. Dagens første fugl blev observeret, og det blev en ringdue, Den sædvanlige gættekonkurrence startede, og vi gættede alle på, hvor mange fuglearter det kunne blive til. Vi gættede nok ret lavt pga. vejret.

Første stop blev Fakse Ladeplads havn og fuglene meldte sig straks, troldand, hvinand, skalleslugere. Vi stod lige bag en sauna med panoramavinduer, og de halvnøgne folk indenfor kiggede misundeligt ud på os, der stod med kikkerterne, frysende, men glade på kajkanten

Rørdrum

Foto: Finn Carlsen

Vi kørte til Præstø Fjord for næste stop, og her var vi heldige – flere så deres livs første rørdrum, som fløj lige forbi os, og landede i sivene, Derudover sølvhejre og fiskehejre + de første ubestemmelige småfugle.

Ved Præstø havn havde vi de første havørne på isen, samt musvåge og rød glente på turen derfra. Vi kørte til Stavreby kirke. Her var fortsat en del sne, Vi rundede borgvolden og så sørme de første erantis. Meget sjippet, så vi kunne ikke forcere voldgraven og komme helt op til ruinen.

Ved Kalvehave havn havde vi udsigt til vandrefalkens kasse på broen, men falken var ikke hjemme, Derimod lå der mindst 50 store skallesluger på vandet og på isen. Ved frokosten gav Gitte af de gode hjemmelavede snaps, og Flemming diskede også op med hjemmebrændt.

Frokost i Kalvehave

Foto: Lis Geertz-Hansen

Vi kørte mod Nysted havn, her længere sydpå var der ikke så meget sne tilbage. Nogen dannede en fin kø ved toiletterne, mens andre kiggede ud over havnen mod Ålholm slot. På vandet var toppet skallesluger.

Derefter til Sandager havn, Her kunne vi nyde Lenes dejlige kage og masser af fugle på vandet bl.a. lille skallesluger. Der var observeret kongeørn ved Errindlev, vi forsøgte, men ingen kongeørn til os.

Ankomst kl. 17 til Milling Hotel Søpark i Maribo. Det var tidligere Hotel Hvide Hus, bygget i 1968 af Aage V Jensen. Dejligt hotel. Godt han gjorde det.

Der var fri leg til kl. 18, hvor vi spise 2 retter. Kødet var ret sejt, men ingen brokkede sig. Vi var trætte og baren var fin. Senere samling i et dejligt lokale øverst oppe, hvor vi gennemgik fuglelisten, som viste 42 arter, Det var helt godt, vejret taget i betragtning. De fleste gik nok tidligt i seng, for morgenmad serveredes fra kl. 6,30, og vi vil jo ikke gå glip af noget.

Tirsdag d. 24. februar. 2. dag

Af Grethe Wenzell

Dagen startede med en overdådig morgenbuffet. Det var Gittes fødselsdag, så solen burde skinne, men det gjorde den bare ikke.

Vi kørte præcis kl. 8.30 og der blev sunget morgensang. Lis var dagens leder, og hun ønskede, at vi skulle synge ”Den blå anemone”, som stammer fra Kaj Munks fødeø Lolland. Vi måtte finde mobilene frem, da sangen ikke findes i sanghæftet. Lis fortalte lidt om sangen, som under besættelsen blev et symbol på modstandskampen. Så måtte Gitte fejres. Lis sang for til Benny Andersens fødselsdagssang og Gitte fik et leve og 3 gæk.

Vi stilede mod Albuen, en sandtange der ligger i Naturpark Nakskov Fjord. Undervejs passerede vi Gloslunde og Flemming kunne fortælle, at han her havde tilbragt megen tid hos sine bedsteforældre, som var præstegårdsforpagtere, hvilket var finere end blot det at være forpagter.

Der var ikke så meget sne på markerne, flere steder kun snetotter, som kunne forveksles med svaner.

Men svaner var der i stor stil, især sangsvanerne prydede markerne.

Sangsvaner

Foto: Arne Borg

Der blev talt om sangsvanens sang. Lis nævnte den finske komponist Rautavaara, som har skrevet en symfoni:

”Cantus Arcticus”, hvor sangsvanesang indgår

I Danmark har vi 5-10 ynglende par og de øvrige svaner drager nordpå i april måned.

Jeg undrede mig over, at store flokke holdt til på de nøgne marker, hvor der tilsyneladende ikke var noget spiseligt. En ornitolog, vi traf senere på dagen, fortalte, at det var tidligere roemarkers, hvor svanerne var i stand til at finde roerester.

Vi nåede Albuen. Vejret var behageligt. Vi kiggede ud over det flade vand, hvor vi så ederfugl, skarver, sortand, rødstrubet lom,

Flemming fortalte om de skrøbelige diger, som skulle beskytte området bag. Områderne lå i niveau med vandet udenfor. Flere haver bag var temmelig våde.

I Langø havn forsvandt små lappedykkere og en stor skallesluger i tågen.

I Nakskov mødtes vi med en lokal ornitolog, Svend Erik Jensen. Han fortalte os om et stort naturgenopretningsprojekt nordøst for Nakskov (se nederst på siden).

Vi gik en tur rundt i området, som flere steder havde tilisede stier. Vi måtte gå forsigtigt. Vi så og hørte halemejser, dompap, musvitter og sumpmejsse.

Kjeld opdagede en sortstrubet bynkefugl på en stor molesten i Kramnitze. Alle nåede at se den. Den er ny fugl i den danske fauna (20-30 år.)

Joan fortalte om et projekt støttet af Aage V. Jensens Naturfond i Søholt Storskov. En lokal fuglegruppe under ledelse af Ole Friis Larsen havde efter 5 års observeringer gjort status over særlige ynglefugle.

Sortstrubet bynkefugl

Foto: Arne Borg

Det blev eftermiddag og Gitte diskede op med sine lækre brownies.

Dagens sidste tur var et besøg i Søholt Storskov. Først var der meget tavst i skoven, men da vi stod stille, kom de: Halemejse, spætmejse og træløber.

På hjemvejen læste Lis det meget sigende digt af Thorkild Bjørnvig om skarven for os. Et digt vi desværre ikke må bringe i ”Grågåsen” pga. ophavsrettigheder.

God aftensmad med udsigt over Maribosøerne. Samvær i lokalet på 5.sal med fugleliste og kaffe. Slut på en dejlig dag.

Helgenæs Teglværkssøers historie

I over 100 år, har Nakskov Teglværk gravet ler i et område lige nord for Nakskov og der er dermed opstået 4 søer og flere lavvandede områder. Teglværket lukkede i 1980 og området blev overtaget af Nakskov kommune og området blev åbnet for offentligheden. Fra 1987 til 1997 blev der iværksat ”projekt skoleskov”, hvor elever fra 1. klasse fra folkeskolerne i Nakskov, hvert år plantede træer i området, så der efterhånden opstod et sammenhængende skovområde. Indimellem var der åbne områder, hvor der græssede får, som blev passet af beboer fra Bo og Naboskab.

Som led i etableringen af området, blev der etableret broer, som fiskere kunne benytte og som øvrige benyttede til at få et blik ud over søerne eller elever fra Naturskolen når de fangede insekter mm i vandet (der blev opsat en pavillon, hvorfra der blev gennemført biologiundervisning for folkeskoleeleverne). For de ornitologinteresserede blev der ligeledes opsat et fugltårn.

Fåreholdet kunne ikke opretholdes og områderne blev derfor bevokset af tjørn, til glæde for masser af fugle og et dejligt syn om foråret. Pavillonen havde langsomt udtjent sin pligt og forsvandt ligeledes, men området benyttes stadigvæk af elever fra folkeskolen.

Området har ændret karakter fra at være åben mark med søer og nyplantede træer, til en begyndende skov med forskellige træarter. Der er etableret en gennemgående sti hele vejen rundt om Nakskov og denne sti går gennem Teglværket.

Området blev i 2007 overdraget til Skov og Naturstyrelsen, med den aftale, at kommunen vedligeholdt stierne.

Onsdag 25. februar 3. dag

Af Gitte Klargaard

Vejret er stadig tåget.

Nogle har inden morgenmad gået en tur i præstens have og set en kernebider.

8.30 går vi til Nørresø og i en våge ser vi ca. 33 store skalleslugere, en lille skallesluger samt en hvid parkand. En juvenil havørn overflyver søen. I skoven ses lidt småfugle: blåmejser, skovspurve og et rågepar med rede.

Stor skallesluger, han

Foto: Mette Janas

9.30 kører vi rundt om Maribosøerne med Joan som turleder. Søerne er helt tilfrosne, så ingen rødhovedet and.

Stop ved Engestofte Gods, hvis jorder er en del af et stort ramsarområde, som også onkel Aages fond har været involveret i siden 2021, området er endvidere en del af Natura 2000. Over markerne flyver kæmpe flokke med bramgæs, blisgæs og grågæs.

Ved kirken er der kaffestop, og da kirken er åben, beses også denne. Her hænger en mindetavle over godsets frue Monica Wichfeld. Hun var en britisk adelsfrue og blev en betydelig frihedskæmper under 2. Verdenskrig. Kirkens graver fortæller, at man kan høre en interessant podcast i fire dele på P4 Øst "Dømt til døden"

Videre går turen og vi passerer Søholt Gods, hvor man har lavet prøvefelter med afskrab for at undersøge, hvad der gemmer sig under markerne. Flemming fortæller, at de lave søer uden fisk er vigtige for padder.

Røgbølle Sø er også en del af søsystemet, men helt tilfrosset. Men over markerne med snerester og småsøer flyver store træk af bramgæs.

Flemming fortæller havørnens ynglehistorie. Første ynglende havørnepar i Østdanmark sås ved Engestofte og Bøgeskoven.

11.35 går turen videre mod Hårbølle havn på Møn. Da vi kører over Bogø, mindes turlederne bagerens skønne brød, pizzaer og øl!

Hårbølle havn ligger lige ud til Tolkedyb eller "Tragten", mellem Falster og Møn.

Det var hundekoldt med en pæn sydøstenvind, så man var svært fristet til at blive i bussen med sin frokostsandwich, men godt vi gik ud, for Tragten var myldrende fuld af liv: nogle smukke bjergænder, sortand, fløjelsand, hvinand, ederfugl, stor skallesluger og ikke mindst 8 smukke havlitter, som hele tiden dykkede. Sikken et syn!

Havlitter

Foto: Mette Janas

Det var også i Hårbølle havn at Marie Grubbe endte som færgekone med sin 3.mand. Hun sejlede mellem Møn og Falster. Et væld af forfattere har skrevet om hende, bl.a. H.C. Andersen og I. P. Jacobsen.

Da vi havde set os mætte på hvinænder (bliver man nogensinde det?), kørte vi til Rytsebæk. På en mark rastede en kæmpe flok sangsvaner.

Nogle modige gik ud i den stærke blæst og obsede ud over bølgerne, men så vist kun et par måger. Videre til Fanefjord Kirke. Her blev der lejlighed til at gense Elmelundemesterens fantastiske kalkmalerier.

I luften sanglærker. "Foråret så sagte kommer"!

Da vi kørte videre, så vi den store langdysse fra bussen.

13.45 var det tid til at begynde hjemturen.

Over Bogødæmningen med en enorm flok troldænder gik det til stop ved Farøbroen.

14.20 mod Ballerup, hvor vi ankom lidt over 16 og tog kammeratligt afsked med hinanden og den fine chauffør, Niels.

Skønt vejret måske ikke var det som planlæggerne havde regnet med, blev det en rigtig dejlig tur. 69 arter og Stig vandt.

Onsdag d. 18. marts bustur til Skåne/Pulken

Af Joan Klausen

D. 18.3 kl.7.00 kørte 34 Grågæs plus chauffør Nils mod Lufthavnen for at samle yderlig 5 grågæs op til en tur mod Skåne.

Efter den ”tekniske pause” ved Skånegården blev der traditionen tro sunget et par sange fra vores sangbog. Lene og Merete sang duet akkompagneret af de resterende grågæs. Nye talenter har vist sig i gruppen.

Vejret var med sol og let køligt, men forventningerne var store. Nu skulle det store tranetræk ved Pulken opleves.

Året før blev der set 8.000 traner på forårsturen, så nerverne var lidt på højkant, da fodringen med korn endnu ikke var startet, og der var mulighed for at tranerne var spredt på de omliggende marker.

Vi startede ud med at tage mod Krankesjön, hvor vejen var spærret pga. af militær øvelse. Derefter videre mod Vombs enge hvor formiddagskaffen blev indtaget, og teleskoperne sat op. Der var masser at se, store flokke af bramgæs, grågæs og blisgæs samt en havørn til at forstyrre flokken. Glenter, viber, stære og storspove og andet underholdt også. Videre mod pulken gjorde vi et kort ophold ved Vomb søen. Der var også en del fugleliv på engene bag søen.

Derefter mod Pulken med blikket stift rettet mod de omliggende marker. Tågen havde lagt sig over landskabet, og store flokke af traner lod sig kun svagt skimte gennem tågen.

Traner i Pulken

Foto: Leon Flindt

Ved Pulken brød solen langsomt igennem, og begejstringen var stor da en del traner var at se langs engene, ventende på fodring med korn. Måske 1000 – 2000 traner kunne tælles, der kom hele tiden nye flokke ind.

Carl Christian Tofte holdt åbent hus, og flere grågæs benyttede lejligheden til at høre om Toftes storke på taget samt at indkøbe lidt kunst.

(Efterfølgende tjek hos Vattenrikets fuglegruppe viste, at der var registreret 2800 traner ved optællingen sidst på eftermiddagen).

Vi fortsatte mod Fyledalen, med flere besøgs erfaringer in mente - ingen kongeørne. Vi var dårligt nok trådt ud af bussen før den første kongeørn blev observeret, og ikke længe efter havde vi endnu

en kongeørn over os. Sammen med en voksen havørn og 2 legende unge havørne var vi svært tilfredse med opholdet.

Fyledalen

Foto: Bjarne Andersen

Kongeørn

Foto: Leon Flindt

Tiden var til at nå endnu et fuglekik før selve hjemturen. Af en fin kuperet rute og smukke kig til landskabet kørte vi til Grönalund sø. Her var der masser af liv af både skeand, spidsand, knarand og andet. Fin afslutning på turen.

Bjarne havde lovet lakridsbolcher til dem, der så den første glente, havørn, kongeørn, trane og/eller stork. Der blev udsolgt.

Efter et kort stop ved lufthavnen ankom vi til Ballerup Rådhus lidt før 18.

Vi kom op på 52 arter.

Havørne

Foto: Leon Flindt

Afviklede foredrag

Foredrag d. 7. januar med Stig Jensen

Af Jan Chr. Mollesup

Den 7.1.2026 havde vi, som det første foredrag i forårssæsonen, atter besøg af Stig Jensen. Stig har gæstet Grågæssene mange gange og denne gang var det Antarktis han havde besøgt og skulle berette om. Stig havde fået mulighed for at få et godt og billigt rejsetilbud - vist til ca. halvdelen af normalprisen, men det omfattede så også en kahyt langt nede i skibet, som skulle deles med 3 andre! Det er måske ikke den foretrukne rejsemåde for de fleste Grågæs!

Stig understregede at når man rejste så langt var det vigtigt at tage "hele pakken" dvs. både Falklandsøerne og Sydgeorgien foruden Antarktis. Det er også dyrt og derfor havde han valgt den billige rejseform.

Stig berettede som vanligt levende om sine oplevelser på turen og viste mange fotos fra turen, ikke bare af fuglene, men også af hvaler og sæler.

Det blev et rigtigt spændende foredrag fra et område, som kun de færreste har eller får mulighed for at besøge.

64 Grågæs deltog aktivt i foredraget.

Foredrag d. 4. februar med Klaus Melby.

Af Grethe Wenzell

Det var en bidende kold onsdag og det var meget spændende om de fugleinteresserede vovede sig ud i kulden og vinden for at komme til Vanløse Kulturhus

Det gjorde de heldigvis. Vi var over 90 til foredraget. Dejligt.

Klaus Melby var kommet helt fra Vester Vedsted, som ligger ud til Vadehavet. Her ligger også hans arbejdsplads, Vadehavscentret, hvor han er direktør.

Claus fortalte om Vadehavet, Danmarks største nationalpark, som i 2014 blev udpeget som Unesco Verdensarv, en global anerkendelse af de aktiviteter, der gøres for at beskytte området.

Vadehavet er et dynamisk landskab, som kontinuerligt formes af tidevand og vind.

- Og derfor også meget følsomt overfor klimaændringerne.

Klaus fortalte også om fuglelivet, som er afhængig af den enorme produktion af liv, som finder sted i området. Det er spisested for millioner af trækfugle, som tanker op her for at klare den videre rejse.

Claus Melby er en forrygende god fortæller. Hans engagement og begejstring er smittende, så man får lyst til at vide mere.

Fin eftermiddag.

Foredrag d. 4. marts med Mads Elley.

Af Grethe Wenzell

Mads Elley fortalte om en fuglerejse på Madagaskar, verdens tredjestørste ø, 14 gange så stor som Danmark

Øen er kendt for sit enestående dyre- og planteliv. Halvdelen af de 200 fuglearter, man finder på øen, er endemiske og det gælder også mange dyr og planter.

Foto: Mads Elley

Rejsen gennem landet gik fra den sydvestlige Madagaskars tørre land til det frodige nord. En bjergkæde på langs af øen giver regn og dermed regnskov på østkysten. Som så mange andre steder i verden gør man indhug i regnskoven selv om den jord, der lægges bar, er dårlig og ufrugtbar.

Den kan måske give plads til dyrkning af spiselige produkter, men efter få år er jorden aldeles udpint. Men den fattige befolkning tvinges til at gøre det for at overleve.

Vi så masser af farvestrålende fugle, som Mads kunne sætte danske navne på, og særprægede, smukke landskaber.

Mads Elley er en meget dygtig fotograf, og en god fortæller, så det var en stor fornøjelse at se hans billeder og høre foredraget

Fin afslutning på foredragssæsonen.

Grågæssenes ture, april – september 2026

Tilmeldinger: Husk at hver tur skal indbetales for sig. Vælger du at melde dig til flere ture samtidig, skal det ske på hver sin overførsel

Databeskyttelse: Hvis du ikke ønsker at blive afbildet i Grågåsen eller Grågæssenes facebookside, må du give besked pr. mail til Seniorudvalget: seniorudvalget@outlook.com

Ture: Hvis du har behov for køreledning i forbindelse med turene i egen bil, er du velkommen til at kontakte Grethe Wenzell (mobil 51229985)

Turledere: Bjarne Andersen (4055 2314), Flemming Kragh Hansen (4020 0345), Joan Klausen (5192 8836), Lene Rørdam (2023 2737), Lis Geertz-Hansen (3013 2179)

Hvis du i sidste øjeblik forhindres i at deltage i en bustur, bedes du kontakte Jan Chr. Møllerup eller en af turlederne, så vi ikke står og venter på dig.

Onsdag den 8. april kl. 7.00 – 17.00.

Bustur til Nordsjælland.

Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører først til Rusland/Tegners Museum hvor vi går en tur i området inden vi fortsætter til Søborg Sø. Indbetal kr. 360,00 på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 1/3. Efter den 15/3 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Møllerup (4050 8487). Max 35 deltagere.

Mandag den 27. kl. 7.00 – torsdag den 30. april kl. 17.00.

Flerdagstur i bus til Vadehavet.

Vi skal bo på Hotel Arlau Schleuse (www.nordsee-hotel-arlau-schleuse.de) ved Beltringharder Koog hvorfra vi besøger diverse fuglelokaliteter i vadehavsområdet. Vi har booket 15 enkeltværelser og 10 dobbeltværelser.

Vi mødes ved Ballerup Rådhus (husk pas) og kører efter opsamling ved 31 A mod Jylland. Husk at anføre hvis du stiger på ved 31 A. Indbetal kr. 4.750,00 i delt dobbeltværelse og kr. 5.500,00 i enkeltværelse på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 15/3. Efter den 1/4 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Møllerup (4050 8487). Max 35 deltagere.

Onsdag den 13. maj kl. 10.00 – 14.00.

Tur i egne biler til Ganløse Ore.

Vi mødes på P-pladsen Farumvej 90, Stenløse og prøver at følge årets gang i området.

Tirsdag den 19. maj kl. 7.00 – 17.00

Bustur til Sprogø m.v.

Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører efter opsamling ved 31 A mod Korsør hvor vi samler vore guider op.

Efter besøget på Sprogø kører vi til en fuglelokalitet i nærheden hvor vi indtager frokosten og bruger resten af dagen. Indbetal kr. 650,00 på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 30/4. Husk at anføre hvis du stiger på ved 31 A. Efter den 1/5 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Møllerup (4050 8487).

Onsdag den 27. maj kl. 11.00 eller 12.30

Grågæssenes 30-års jubilæum, Restaurant Tutten Mellefortet, Sejlklubvej 6, 2450 København V.

Prisen for buffet, drikkevarer og kaffe er 350 kr. som indbetales til vores sædvanlige kontonummer: 8401-1190869 senest den 5. maj 2026. Der er 60 pladser på Tutten.

Onsdag den 3. juni kl. 18.00

Aftentur – Tur i egne biler - eller tag Metroen.

Vi skal besøge Grønjordssøen på Amager Fælled. Hvor vi forventer at kunne høre sangfuglene bl.a. nattergalen.

Besked om mødested kommer senere

Onsdag den 17. juni kl. 7.00 – 19.00

Sæsonafslutning/Bustur til Hallands Väderö inkl. Sælsafari.

Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører efter opsamling ved Terminal 3 i lufthavnen til Torekov hvorfra vi sejler på sælsafari inden vi fortsætter til Hallands Väderö. Indbetal kr. 750,00 på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 31/5. Efter den 1/6 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Mollerup (4050 8487).

Onsdag den 5. august kl. 10.00 – 14.00

Tur i egne biler til Ishøj og Vallensbæk Strandenge.

Vi mødes på Arkens Parkeringsplads og går en tur i Strandparken inden vi går til fugleplatformen ved strandengen.

Onsdag den 26. august kl. 7.00 – 17.00

Bustur til Borreby Mose m.v.

Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører efter opsamling ved 31 A til Borreby Mose. Indbetal kr. 350,00 på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 30/6. Husk at anføre hvis du stiger på ved 31 A. Efter den 1/8 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Mollerup (4050 8487).

Mandag den 7. kl. 7.00– onsdag den 10. september kl. 17.00.

Flerdagstur i bus til Halland.

Efter opsamling ved Terminal 3 kører vi til Halland hvor vi bor på Åkulla Resort øst for Varberg, med fuld forplejning. På turen besøger vi mange spændende steder. Indbetal kr. 5.250,00 for delt dobbeltværelse og kr. 6.950,00 for enkeltværelse på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 30/6. Husk at anføre hvis du stiger på ved 31 A. Efter den 15/7 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Mollerup (4050 8487).

Afbestillingsregler for Seniorudvalgets busture

Seniorudvalget forbeholder sig ret til at aflyse busture, hvor færre end 25 har tilmeldt sig 6 uger før afgang

Endagsbusture uden overnatning

Tilmelding til ture uden overnatning bekræftes **ikke** skriftligt. Hører du ikke noget, er du på deltagerlisten. Er turen overtegnet, bliver du kontaktet med tilbud om at komme på ventelisten.

Afbestilling må finde sted senest 7 dage før turens afholdelse. Det indbetalte beløb returneres, fratrukket et gebyr på kr. 50.-/pers.

Senere afbestilling giver ingen tilbagebetaling, medmindre det er muligt at få erstatningsdeltager(e) fra ventelisten. I få fald tilbagebetales det fulde beløb fratrukket et gebyr på kr. 50.-/pers.

Hvis du ikke mere ønsker at stå på ventelisten, må du melde fra senest 7 dage før turens afholdelse. Forbliver du på ventelisten, må du være disponibel indtil 12 timer før turens afholdelse. I modsat fald ingen tilbagebetaling. Bliver du ikke tilbudt turen tilbagebetales det indbetalte beløb ubeskåret.

Flerdagsture med overnatning

Tilmelding til ture med overnatning bekræftes skriftligt af Seniorudvalget. Eventuel afbestilling skal være skriftligt via mail til: seniorudvalget@outlook.com.

A: Afbestilling mere end 30 dage før afrejse - tilbagebetaling af det indbetalte beløb, fratrukket kr. 200.-/pers.

B: Afbestilling fra 30-8 dage før afrejse - tilbagebetaling af det indbetalte beløb, fratrukket 50% af turens pris.

C: Afbestilling mindre end 8 dage før afrejse - ingen tilbagebetaling.

Såfremt turen er overtegnet, når du tilmelder dig, kommer du på venteliste, hvilket meddeles dig skriftligt. Hvis du undervejs ikke ønsker at stå på ventelisten, må du give besked herom senest 30 dage før turens afholdelse.

Er du på ventelisten og bliver tilbudt at deltage, gælder samme regler, som anført under punkt B og C. Du må være disponibel indtil 12 timer før turens afholdelse.

Bliver du ikke tilbudt turen tilbagebetales det indbetalte beløb ubeskåret.

Seniorudvalget anbefaler, at du tegner en afbestillingsforsikring.

Redaktion: Grethe Wenzell, E-mail: grethewenzell@webspeed.dk

Næste blad udsendes i juli måned. Deadline: d. 15. juni 2026

